

Iesniegts TAP 13.10.2023.

Projekta ID/ Uzdevuma numurs: 23-TA-2161

Tiesību akta/ diskusiju dokumenta nosaukums: Grozījumi Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums"

Tiesību akta veids: Noteikumu projekts

Atbildīgā ministrija: Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Politikas joma: Vides aizsardzība

Līdzdalības veids: Publiskā apspriešana

ATZINUMS

Biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse" (turpmāk – LPA) ir iepazinusies ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) grozījumiem Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" (turpmāk - noteikumu projekts), un LPA sniedz priekšlikumus, kas saistās ar nepieciešamību ieviest jēgpilnu sabiedrības līdzdalības procesu, mērķtiecīgi iekļaujot mērķgrupas, kuras var ietekmēt tiesību aktu projekts. Proti, līdzdalības procesā aicināt mērķgrupas un organizācijas, kas tās pārstāv, piedalīties sanāksmēs par tiesību aktiem, kas ietekmē šīs mērķgrupas, kā arī izvēlēties dažādus sabiedrības līdzdalības veidus, kas nodrošina sabiedrības pārstāvju efektīvu iesaisti attiecīgajā projektā. Tas ietver atklātu, ietverošu, savlaicīgu un atbildīgu sabiedrības līdzdalību un atjauninātu informāciju par līdzdalības iespējām projektu izstrādes procesā.

Valsts kancelejas 2018. un 2019. gadu aptauju rezultāti¹ liecina, ka sabiedrība vēlas iesaistīties agrīnā plānošanas dokumentu un tiesību aktu izstrādes stadijā, taču valsts pārvaldes un pašvaldību iestāžu informācija par līdzdalības iespējām lielākoties nav savlaicīga, pietiekama un saprotama, trūkst konstruktīvas diskusijas, trūkst atgriezeniskās saites un informācijas par līdzdalības rezultātu, attiecīgi

---

¹ <https://www.mk.gov.lv/lv/media/694/download>
https://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/Atskaite_VK_092019%20%28003%29.pdf

zūd motivācija iesaistīties. Turklāt pieejamā informācija par līdzdalības iespējām nav pieejama savlaicīgi un vienuviet, trūkst proaktīvas uzrunāšanas par iesaisti, līdzdalība nav "gribēta", bet drīzāk formāla, trūkst ērtas iespējas viedokļa sniegšanai, labi organizēta konsultāciju procesa, iniciatīvu izsekojamības, atgriezeniskās saites un līdzdalības rezultātu popularizēšanas, kā arī iedzīvotāju uzrunāšanai netiek izmantota skaidra un saprotama izteiksme. Līdz ar to sabiedrības līdzdalība praksē valsts un pašvaldību darbā netiek nodrošināta pietiekamā apmērā un efektīvi. Tādējādi ir radies sabiedrības pieprasījums un nepieciešamība pēc jēgpilnām līdzdalības iespējām un jaunu un inovatīvu iesaistes metožu un rīku attīstības, kā arī ir nepieciešams pilnveidot procesu, kādā sabiedrība var iesaistīties un līdzdarboties publiskajā pārvaldē.

Augstāk minēto problēmu risināšanai Valsts kanceleja ir izstrādājusi jaunu noteikumu projektu "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas dokumentu un tiesību aktu izstrādes procesā"² (turpmāk - VK sabiedrības līdzdalības noteikumu projekts), kas turpmāk noteiks sabiedrības līdzdalības kārtību valsts un pašvaldību institūciju attīstības plānošanas dokumentu un tiesību aktu projektu izstrādes procesā. VK sabiedrības līdzdalības noteikumu projekta mērķis ir sekmēt jēgpilnu, efektīvu, atklātu, ietverošu, savlaicīgu un atbildīgu sabiedrības līdzdalību attīstības plānošanas dokumentu un tiesību aktu projektu izstrādes procesā, tādējādi paaugstinot minētā procesa kvalitāti un rezultātu atbilstību sabiedrības vajadzībām un interesēm. VK sabiedrības līdzdalības noteikumi arī aktualizēs kārtību, kādā institūcijas nodrošina sabiedrības līdzdalības iespējas un precizēt sabiedrības līdzdalības procesā iesaistīto pušu rīcību un atbildību līdzdalības iespēju nodrošināšanai atbilstoši pastāvošajai praksei.

Tādēļ LPA aicina veidot grozījumus Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" saskaņā ar Valsts kancelejas virzīto jauno noteikumu projektu "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas dokumentu un tiesību aktu izstrādes procesā". Konkrētāk, aicinām iesaistīties proaktīvā sabiedrības mērķgrupu, vai organizāciju, kas pārstāv mērķgrupas, iesaistīšanā visos attīstības plānošanas dokumentu un tiesību aktu projekta virzības posmos ar šīm mērķa grupām piemērotiem līdzdalības veidiem.

Lai VARAM noteikumu projekts nebūtu pretrunā VK sabiedrības līdzdalības noteikumu projektam un radītu labvēlīgus priekšnosacījumu dažādu mērķgrupu iesaistei līdzdalības procesā, **LPA aicina izteikt 20. punktu šādā redakcijā:**

"20. Sabiedriskajā apspriešanā iesaista sabiedrības mērķgrupas vai organizācijas, kas pārstāv mērķgrupu, kuras tieši skars attiecīgais tiesību akts, un nodrošina sanāksmes norisi, ar sabiedrisko apspriešanu saistītās informācijas pieejamību un saprotamību tiešajai mērķgrupai nepieciešamajā un piemērotākajā formātā, izmantojot dažādas metodes un informācijas kanālus, lai sasniegt mērķauditoriju. "

Savukārt **19.4. apakšpunktu izteikt šādā redakcijā:**

---

² https://tapportals.mk.gov.lv/public_participation/72519a33-9ae6-4b13-90ae-7696b3a4dddc

“19.4. ne mazāk kā 14 dienu pirms apspriedes sabiedriskās apspriešanas sanāksmes norises vieta un laiks, **formāts un atbildīgās amatpersonas kontaktinformācija**. Neklātienēs vai hibrīdsanāksmes gadījumā jānorāda tiešraides vieta un tīmekļvietnes saite.”

LPA aicina norādīt ne tikai apspriešanas norises vietu un laiku, bet arī veidu un atbildīgās amatpersonas kontaktinformāciju, kas ir saskaņā ar VK sabiedrības līdzdalības noteikumu projekta 13.1. apakšpunktu. Vienlaikus vēršam uzmanību, ka saskaņā ar VK sabiedrības līdzdalības noteikumu projekta 13.2. apakšpunktu, organizatoru institūcijai ir jānodrošina, ka ne mazāk kā 14 dienas pirms apspriedes visa ar sanākumi saistītā informācija ir pieejama TAP portālā vai institūcijas oficiālās tīmekļvietnes sadaļā "Sabiedrības līdzdalība" atkarībā no tā, kāda institūcija organizē apspriedi un ka pieteikšanās dalībai notiek.